

Halva született

eszme, hogy Temesvárott egységes vezetés alatt háromnyelvű szintársulatot szervezzenek, amit különben a koncessziós rendszer is lehetlenné tesz

Temesvár, jan. 27.

Temesvár város közvéleményét és különösen a kisebbségeket a városi színház elkészültével ismét foglalkoztatja az a kérdés, hogy vajjon a magyar és német társulatok játékkideje a jövőben miként fog alakulni. Aktuális kérdést nyert ez a kérdés azáltal is, hogy bizonyos helyekről olyan híreket terjesztenek, mintha hivatalos részről foglalkoznának a háromnyelvű társulat létesítésének tervével. Akadtak olyanok, akik már arról is tudni vélték, hogy a jelenleg Temesvárott vendégszereplő krajovai román szintársulat igazgatója nyert volna megbízást ilyen társulat szervezésére.

A halva született idea szerint az igazgató a románokon kívül magyar és német szolistákat szerződett, a karszemélyzet és zenekar közösek lennének és az így összeállított társulat azután felváltva játszana román, magyar és német prózai és zenés darabokat.

Az abszurd terv önmagában hordja a biztos bukás esirait. Aki gyakorlatilag foglalkozott a színházkérdéssel, tisztában van a terv keresztülvitelének lehetetlenségével. Sokak előtt azal igyekeznek rokonszenvessé tenni az eszmét, hogy rámutatnak a román társulat nagy szubvenciójára és úgy okoskodnak, ha ez három hónapra az állami támogatáson kívül csupán a várostól egymillió lei szubvenciót kap, úgy az egész éves vegyes szezonra ennek az összegnek legalább négyzere-sét lehetne kapni és ezzel a magyar és német színészet léte is biztosított volna. Ezek az emberek optimizmusukban túlmerészek, fantáziájuk pedig a valószínűtlenségek régióiba ragadja őket. Gazdasági részétől eltekintve is a biztos erkölcsi esődhöz vezetne ez a megoldás.

A másnyelvű kultúrák megbecsülése nem azoknak ilyen módon való összekeverésében nyilvánul. Akik ezt akarják, azok nem viselik szívükön a színházművészet sorsát.

Temesvárott erről nincs is szó és akik ezeket a híreket terjesztik, nem a közönség érdekeit szolgálják. Ezt bizonyítja Georgevici Lucian dr. főpolgármester nyilatkozata, melyet ebben az ügyben tett.

— Hat év előtt — mondotta a főpolgármester — én is foglalkoztam azzal a gondolattal, hogy nem lehetne-e egységes vezetés alatt román, magyar és németnyelvű szintársulatot szervezni. Erdeklődtem a kultuszminisztériumban is, ahol azonban az eszmét a leghatározottabban visszautasították. Kijelentették, hogy ennek a tervnek a megvalósítása már azért is lehetetlen, mert Romániában a kisebbségi színházak koncessziós rendszer alapján működnek. A koncessziót a minisztérium vagy egy meghatározott városra adja meg, vagy pedig az egész ország területére azzal, hogy a koncesszionált szintársulatok igyekezzenek maguk valamely várossal meggyezni és szerződést kötni.

Arról, hogy Botoiu, a Temesvárott játszó krajovai társulat igazgatója, ilyen tervvel foglalkoznék vagy ilyen terv kidolgozására a minisztériumtól megbízást nyert volna, nem tudok.

Nem is hiszem, mert hiszen még mindig a koncessziós rendszer van érvényben és így a város jogosított azzal az igazgatóval megkötni a szerződést, amit a legmegfelelőbbnek tart.

— A román társulat idénre április nyolcadikán ér véget. Utána ismét

magyar társulat játszhatik a színházban. Hogy ki lesz a magyar színigazgató, azt a város a beérkező pályázatok alapján dönti el. Annak idején a városi tanács kimondotta, hogy Szendrey Mihálynak a nagy színház bérletére elsőbbséget biztosít esetleges más pályázókkal szemben, ha a társulat megfelelő előadásokat produkál. Egyelőre Szendreyt kívül más pályázó nincs és tekintettel arra, hogy a magyar szezon csak áprilisban kezdődik, korai volna a személyi kérdéssről beszélni.

Georgevici Lucian dr. főpolgármester nyilatkozata teljesen

tisztázza a színházi helyzetet és elejét veszi mindenféle felelőtlen kombinációnak. Április elején magyar szezon kezdődik

és nem kételkedünk benne, hogy a város Szendrey Mihálynak köti meg a szerződést, aki a korlátolt lehetőségeket nyújtó kis színházteremben is elsőrendű előadást produkált és évtizedes munkásságával beigazolta, hogy hűség sáfárja a magyar színművészetnek.

Kétszeres adó

nem róható ki forgalmi adó címén még akkor sem, ha bizományi áruról van szó

Temesvár, jan. 27.

A temesvári törvényszék tegnap az egyszázalékos forgalmi adó ügyében elvi jelentőségű döntést hozott. Az ítélet megállapítja, hogy ugyanegy áru után az egyszázalékos forgalmi adó csak egyszer fizetendő még akkor is, ha bizományi áruról van szó. Az ügy előzménye az, hogy Jonescu György mehalai kereskedőnél a múlt esztendőben megjelent a temesvári pénzügyigazgatóság egy ellenőrző tisztviselője és a vasúti fuvarlevelek alapján megállapította, hogy Jonescu a józsefvárosi állomáson összesen 9.450.000 kilogramm fát vett át, a raktárkönyv szerint a vizsgálat alkalmával azonban mindössze 600.000 kilogramm fa volt raktáron.

A pénzügyigazgatóság nyilvántartása szerint Jonescu György mindössze 1.700.000 kilogramm fa után fizette meg a forgalmi adót.

Az ellenőr megállapította a kinstár megrövidítését és nem véve figyelembe Jonescu ellenérveit, a kereskedőre 158.000 lei bírságot vetett ki. Jonescu

a bírság kivétele ellen felebbezett a törvényszékhez, amely tegnap tárgyalta ezt az ügyet. A tárgyaláson Jonescu kijelentette, hogy tényleg átvette a 9.450.000 kilogramm fát, abból azonban mindössze 1.700.000 kilogramm volt az övé, amely után az egyszázalékos forgalmi adót ki is fizette.

A többi fát eladta ugyan, de az nem volt az övé, hanem bizományi áru, amely után annak tulajdonosai a maguk lakhelyén már kifizették a forgalmi adót.

Kérte erre vonatkozólag a bizonyítás elrendelését, amit a bíróság meg is fejt. Erre különböző erdélyi fatermelő cégek képviselői, akik Jonescu kérelmére jelentek meg a tárgyaláson, több erdélyi pénzügyigazgatóság hivatalos irataival igazolták, hogy a Jonescunak küldött bizományi fa után az egyszázalékos forgalmi adót kifizették. A törvényszék ezek után érvénytelennek jelentette ki a Jonescunra kivetett bírságot és kimondotta, hogy a bizományi áru után többször nem lehet forgalmi adót szedni.

Büntetéssel

fenyeget a vasúti vezérigazgatóság, a helyett, hogy a szükséges tisztviselőket alkalmazná

Temesvár, jan. 27.

A múlt esztendőben, miként ismeretesek, egy angol pénzesoport képviselői Bukarestben jártak és az államvasutak bérbevétele ügyében tárgyaltak. Az angolok, hogy maguknak a román államvasutak állapotáról és teljesítő képességéről áttekintést szerezzenek, a vezérigazgatóságtól kérték az erre vonatkozó statisztikai adatokat. Akkor kiderült, hogy a régi királyságban az egyes kerületi igazgatóságoknál nem vezettek ilyen statisztikai nyilvántartásokat. Erdélyben és a Bánságban azonban évtizedek óta készültek ilyen nyilvántartások és azokat folytatták az impérium átvétele után is.

Az angolok átnézték ezeket a statisztikai adatokat és azokról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak és e téren is mint legponyosabbat a temesvári kerületi va-

sutigazgatóság statisztikai hivatalának munkáját emelték ki.

A vezérigazgatóság felismerve a statisztikai adatok fontosságát a vasúti szolgálatban, elrendelte, hogy ilyen hivatalok a régi királyságban is létesüljenek és azok azóta már működnek is. Ugyanakkor a temesvári vasúti statisztikai hivatal dicséret leiratot is kapott. A legutóbb elrendelt átszervezés és erős személyzeti redukció azonban erősen megbénította a temesvári vasúti statisztikai hivatal működését. A hivatalban ugyanis eddig tizenkét munkaeő dolgozott, akiknek mindkét keze egész napon keresztül tele volt munkával. Mikor azonban megérkezett a rendelet, hogy a vasúti napidijasokat — tekintettel arra, hogy hány esztendő óta szolgálnak — el kell bocsátani, a statisztikai hivatal alkalmazottai közül egyszerre hatan keltek fel íróasztaluktól.

Hatan maradtak meg, akiknek ugyanazt kell elvégezni, melyet azelőtt tizenkét személy látott el. Hogy ezt megtehessek nemcsak egész napon keresztül dolgoznak, hanem a fél éjelt is munkában töltik. Hiába volt eddig minden felterjesztés Bukarestbe, hogy nem győzik a munkát, a vezérigazgatóságtól az a válasz jött, hogy több munkaeőt nem adnak, a munkát pedig el kell végezni.

A statisztikai hivatal azonban minden megerőltetés dacára sem képes felére lepadt létszámával a munkával elkészülni. A vezérigazgatóság erre új módszerrel akarja a régi munkateljesítményt kikényszeríteni.

Jött egy újabb leirat, amely kijelenti, hogy amennyiben a munkát nem szállítják pontosan és a kellő időben, a statisztikai hivatal egész személyzetét szigorúan megbüntetik. Ha pedig ez sem használna, arra az esetre áthelyezéssel fenyegeti meg a vezérigazgatóság a tisztviselőket.

Szerelem

miatt öngyilkos lett Malenicza Leó lovag

Temesvár, jan. 27.

Hányatott életű ember akart tegnap délután önként megválni az életől. Malenicza Leó lovag neve nem ismeretlen sem a közönség, sem a hatóságok előtt, amely utóbbiaknak nem egyszer adott munkát ez a kalandos természetű ember. Az utóbbi időben Malenicza a józsefvárosi Csillag-utca 23. szám alatt levő házában lakott és mintha szakitott volna eddigi életmódjával, esendesen, napi kenyerét keresve édegelt. Tegnap délután a szerencsétlen természetű ember, akit állítólag szerelmi bánat mardosott, lakásán revolverrel mellbelőtte magát. A házbeliek értesítésére azonnal kivonultak a mentők, akik ápolás alá vették a szerencsétlen, harminchárom éves embert, sebéket bekötötték és a Bega-Szannatoriumba szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Malenicza sérülése nem életveszélyes és hamarosan ismét felépül.

Bankrabló

szolgát lepleztek le

Budapest, január 26.

A Magyar-Szlovák Kereskedelmi Bank Nádor-utcai helyiségébe a múlt év februárjában betörést követtek el és harmincezer pengő értékű értékpapirokat vittek el. A nyomozás folyamán a bank igazgatóját és több tisztviselőjét is gyanuba fogták és végül is szabadon kellett azokat engedni, mert nem volt ellenük bizonyíték. Nemrég azonban megállapította a rendőrség, hogy W i n d i s c h Vilmos, a bank szolgája, Kispesztén lakatosmühelyt nyitott és nagy lábon él. A detektívek váratlanul rajtaütöttek és értékpapirokat találtak nála. Előállították a főkapitányságra, ahol a bankrablást beismerte. Elmondta, hogy a pénzszerény kulcsairól másolatokat készített és a lopott értékpapirokat bőröndben vitte el és a Keleti pályaudvar ruhatárában helyezte el, ahonnan csak két hét múlva vitte el. Otthon pléhdobozba helyezte a papirokat és a dobozt az udvarán elásta. A rendőrség a pléhdobozt kiásta és abban még huszonezer pengő értékű papírt talált.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejzsappant, liliompu-dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárán, a „Fekete Sas-hoz”, I., Szentgyörgy-tér.

Megnyilt az utazás Kanadába!

Akiknek Kanadába szülő, kész utlevelük van, február 3-tól 7-ig megkaphatják a kanadai bevándorlási vízumot Temesvárott,

A CANADIAN PACIFIC

ügynökségénél,

Józsefv., Begabalsor 24. (a Bcgaparton)

Telefon: 11-78.

Az első csoport február 8-án indul.

Négy küldöttség

Járt tegnap a város vezetőjénél és mind a négy deputáció tele volt panasszal a mostoha viszonyok miatt

Temesvár, jan. 27.

Egymást érték tegnap a küldöttségek Georgevici Lucian dr. főpolgármester előtt. Négy szakmának képviselői jelentek meg a város vezetője előtt és adták elő panaszukat. Valamennyi szónok szavaiból a mai rossz gazdasági helyzet és a kétségbeesítő megélhetési viszonyok tükröződtek ki. A főpolgármester megnyugtató szavakkal igyekezett a panaszokat lecsillapítani. Először a temesvári hentesek és mészárosok küldöttsége járult a főpolgármester elé. A deputáció tagjainak sorában voltak O l a r i u Péter a hentes ipartársulat elnöke, P e t e u György ipartársulati titkár, V e t e r a n y Viktor dr. ügyész és P i s z i k a Sándor. Petcu György a temesvári hentes ipartársulat tagjai nevében rámutatott arra, hogy

a jelenlegi maximális árak mellett teljesen lehetlenné válik a mészáros és hentes üzemek folytatása, mert ráfizetnek.

Sok a költség, az adó, egyéb illeték és ezért kérték a főpolgármestert, hasson oda, hogy a maximális árakat méltányosan felemeljék. Továbbá panaszt emeltek a temesvári vágóhid ellen és kérelmük odairányult, hogy ne csak a hétnek egy bizonyos napján vágathassanak, hanem minden nap. Georgevici Lucian dr. főpolgármester és a küldöttség tagjai között folytatott eszmecsere során

a főpolgármester úgy döntött, hogy a mai nap folyamán próbaválgatást eszközölnek és annak eredménye alapján állapítják majd meg az új maximális árakat.

Ami a vágóhid ellen tett panaszt illeti, a városnak nem áll módjában naponta az üzemet működésben tartani, mert az óriási költséggel járna és ezért szükséges a mai rendszernek a további fentartása. A küldöttség tagjai megnyugvással vették tudomásul a főpolgármester választát.

Ezután a temesvári kisiparosok nevében K l e i n Jenő mérnök, a temesvári ipari munkaadók szindikátusának elnöke és P e t e u György titkár járult Georgevici Lucian dr. főpolgármester elé. Klein Jenő kifejezésre juttatta a temesvári kisiparosság mai szomorú anyagi helyzetét és utalt arra, hogy

nagy a munkahiány és az állami valamint a városi terhek miatt a kisiparosság hovatovább teljesen proletársorsra jut.

A kisiparosok panaszait nem konkretizálták, de a város vezetőjétől támogatást kértek abban az irányban, hogy sorsukon, amennyire csak lehetséges, javítsanak. A főpolgármester utalt arra, hogy a tavasszal meginduló középítkezések és az általános gazdasági helyzet várható enyhülése folytán a kisiparosok is munkaalkalomhoz és keresethez jutnak, addig is a tőle telhetőleg a legmesszebbmenő támogatást helyezte kilátásba.

A következő küldöttség a temesvári bérkocsis ipartársulat tagjaiból állott, akik ugyancsak Petcu György titkár és W e l s c h József elnök vezetése mellett jelentek meg a főpolgármester előtt. Panaszuk odairányult, hogy a város nagyon sok autótakszi engedélyt adott ki és emiatt az ő anyagi helyzetük a legmostohább. Felemlítették, hogy

az autótakszik esunya konkurrenciát üznek a bérkocsisokkal, akik évtizedes polgárai Temesvárnak és állandóan segítettek a közterhek viselésében.

Kérték továbbá a főpolgármestert,

hogy a bérkocsis és az autótakszi állomásokat újból osszák be és az új elhelyezkedés révén a konkurrencia megszűnjék. A főpolgármester válaszában támogatásáról biztosította a bérkocsisokat, ami pedig az állomáshelyek elosztását illeti, ezt a kérdést tanulmányozás tárgyává fogja tenni.

Végül a temesvári autótakszi tulajdonosok nevében V a r g a József vezetője mellett a negyedik küldöttség jelent meg Georgevici Lucian dr. főpolgármester előtt. A küldöttség szónoka rámutatott a mai rossz gazdasági

helyzetre és arra kérte a főpolgármestert, hogy

ne adjanak ki több autótakszi engedélyt, mert a mostoha viszonyokra való tekintettel a már forgalomban levő takszik is igen nagy számban vannak

és az autótakszisok megélhetése egyáltalában nincsen biztosítva. A főpolgármester ennek a küldöttségnek is megnyugtató kijelentéseket tett azzal, hogy a kérdést újból tanulmányozás tárgyává teszi.

Elítélt ügyvéd

aki sértő kifejezésekért hadbírótság elé került s egy évi elzárással sújtották

Temesvár, jan. 27.

Egy ismert temesvári ügyvéd ügyében ítélték tegnap a hadbírótság. Az ügyvéd A l e x a János dr., aki azonban elmulasztotta a tárgyaláson való megjelenést. A tárgyaláson A n i n e a n u ezredes-hadbíró elnökölt, a vádat pedig E p u r e százados képviselte mint királyi biztos. A vádirat szerint a múlt év nyarán Alexa János a gyárvárosi Fischhoff-féle Coroniniteri vendéglő terraszán ült és ott sértő hangon nyilatkozott az ország egyes

vezető politikusaival, valamint az uralkodóról is. A tárgyaláson vádolt hiányában annak a vizsgálat folyamán tett vallomását olvasták fel, amelyben azt állítja, hogy szavai nem vonatkoztak a királyra, hanem csak egyes politikusokra. A hadbírótság több tanut hallgatott ki, majd pedig a vádbeszéd elhangzása után Alexa János dr. vétkeket találta és ezért egy esztendei elzárásra és huszezer lei pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt ügyvédnek az ítélet ellen öt napon belül joga van felbuzni.

Az áruló kép

révén egy kereskedő felismerte segédjében a nagyszalontai gyilkost, akit átadott a rendőrségnek

Budapest, január 27.

Megírta annak idején a Déli Hirlap, hogy Barát János nagyszalontai fiatalember két gyilkosságot elkövetése után nyomtalanul eltűnt. Barát János kereskedelmi alkalmazott, aki másfél év előtt került Nagyszalontára, bele szeretett egy vendéglős szép leányába, akinek hevesen udvarolt. A leánynak azonban a fiatalember nem nyerte meg tetszését és szívesebben fogadta egy autóvállalkozó széptevését, akinek a menyasszonya is lett. Ettől fogva Barát, aki azelőtt szolid fiatalember volt, lumpolásra és garázdálkodásra adta magát. Többször megfenyegette a leányt, hogy amiért nem hallgatta meg, abból emberhalál lesz. Tavaly őszkor átnutalott éjszaka után Barát a nagyszalontai főtéren levő kávéház előtt találkozott szerencsés vetélytársával, akit felelősségre vont, amiért tőle elhódította a leányt.

A vélegény válaszára annyira ingerült lett, hogy revolvert rántott és a szerencsétlen embert lelőtte, aki holtan esett össze. Barát futásnak eredt, azonban a menekülőt üldözte egy rendőr, aki rákiáltott, hogy álljon meg, mert különben beléje lő.

Barát erre megállott és mikor a rendőr közelébe ért, ráfogta revolverét és elsütötte. A rendőr holtan rogyott össze. Barát tovább futott és egy másik rendőrrre is lőtt, aki súlyosan megsebesült. Még akkor éjszaka Nagyszalontára

egész rendőrségét mozgósították, de Barátot nem tudták elfogni.

A múlt héten, mint arról is irtunk, egy nagyszalontai származású ember levelet írt Budapestre Nagyszalontára és közölte, hogy Barát Jánost többször látta Budapesten és egy alkalommal — amatőr fényképész lévén — le is fényképezte az utcán, amikor egy kirkat előtt éppen a nyakkendőjét igazította. A küldött fénykép után Nagyszalontán határozottan ráismertek Baráttra és megindították Budapesten való elfogatása és kiadatása iránt a szükséges lépéseket. A budapesti rendőrség egy héten keresztül nyomozott Barát János után, de nem tudott nyomára akadni. Tegnap aztán váratlanul kézrekerült. Egy Tisza Kálmán-téri kereskedő délelőtt képes ujságot olvasott, amely közölte Barát Jánosnak az areképét.

A képen ábrázolt arc nagyon ismerősnek tűnt fel neki és hirtelen ráismert egyik alkalmazottjában Baráttra, aki álneven volt nála. Észleletéről értesítette a főkapitányságot, amely a gyilkos elfogatására rendőröket küldött ki.

Mikor Barát a rendőröket látta az üzletbe belépni, menekülni akart, azok azonban utóérték. Barát erre elkeseredett birokra kelt a rendőrökkel, akik végre mégis legyűrték és megkötözték. Autón a főkapitányságra szállították, ahol cinikusan mindent bevallott. Barát Jánost letartóztatták és a kiadási eljárás befejezése után átadják a román hatóságoknak.

Barát János elfogatásáról újabb távirat a következő részleteket közli. A detektívek mint vevők léptek az üzletbe és figyelték a nyugodtan dolgozó Barát Jánost. Nemsokára egyikük megszólította:

— Te vagy Barát, aki Nagyszalontán meggyilkolt egy soffórt?

A legény elsápadt, pillanatokig nem tudott szólni, majd dadogva tagadott. Perecek mulva azonban így szólt:

— Igen, meggyilkoltam a soffórt. Aztán átszöktem Magyarországra és itt álláshoz jutottam.

A beismerő vallomás után egy óvatlan pillanatban Barát János a nyitott üzletajtón keresztül az utcára akart ugrani, azonban a detektívek ebben megakadályozták. Ekkor folyt le közte és a detektívek között a harc, a melyben Barát lett a vesztes.

Sulyos

feltételül kölcsön a vasutnak

Bukarest, január 27.

Az államvasutak vezérigazgatósága már hetek óta tárgyalásokat folytat egy külföldi pénzesoporttal negyven millió francia frank kölcsön felvételére vonatkozólag. A kölcsöntárgyalások befejezést nyertek és amennyiben a minisztertanács az államvasutak vezérigazgatósága és a pénzesoport között létrejött feltételeket elfogadja, úgy a kölcsönt a legközelebbi jövőben már folyósítják is. A Curentul értesülése szerint a külföldi pénzesoport a következő feltételek mellett hajlandó a kölcsönt megadni. Elsősorban részt óhajt venni az államvasutak vonalainak kihasználásában. Hogy ez alatt mit ért, azt még nem precizizotta. Másodsorban a kölcsönösszeg bizonyos idő mulva az államvasutak jövedelméből törlesztendő, de a pénzesoport fentartja magának az államvasutaknál a felügyeleti jogot. Harmadsorban a vasut igazgatósága köteles a kölcsönösszeg terhére a bankárcsoport érdekeltségétől vasuti anyagot vásárolni. A legsúlyosabb azonban a pénzesoportnak az a feltétele, hogy a CFR műhelyiből részesedést követel és az ott elvégzett, valamint a CFR számára készült munkák után hasznót igényel. De helyet kér azoknak a belföldi cégeknek az igazgatóságában is, amelyek a CFR részére anyagot gyártanak és mozdonyokat, valamint vasuti kocsikat állítanak elő. Meglehetősen súlyos feltételek ezek. Ilyen körülmények között már öt év előtt kaphatott volna a CFR amerikai kölcsönt, de akkor éppen B r a f i a n u Vintila hárította el a kölcsönt, mert ezeknek a feltételeknek az elfogadása egyet jelentene az államvasutak rendelkezési jogáról való lemondással.

RADIO

TUNGSRAM

AZ ÁSVÁNYVIZ FEJEDELME

MATILD

BORVIZ

Hírek

Mi vagyok?

Édesanyám magyar,
Édesapám német,
És a gyermekeik
Kevert nemzetiségek,

Ó, engemet sokszor
Egy gondolat zavar,
Mi vagyok hát én most,
Német-e, vagy magyar?

Magyar nevelésem,
Magyar a beszédem,
Magyar imádságom:
Az Isten nevében.

Magyar a szívem és
Minden sóhajvásom,
Magyar a bánatom,
Magyar az én gyászom.

Magyarul fakadnak
Lelkemben a dalok,
Ó, ezek megmondják,
Hogy én magyar vagyok!

Iváni Rella.

A kendőzés

történetét írja meg egy francia író. Nem is olyan régen még szégyen volt az, hogy a nők kipingálják arcukat, vagyis szebb szóval az »évek jóvátehetetlen pusztítását kijavítják«. Ma az a mesterkedés, hogy — a költő szavai szerint — »kölesönként tündöklést« adjunk az arenek, Párisban általánosan mondható, különösen mióta fölallították az arcfestő üzleteket, ahol egyes arcpiktörök remekműveket pingálnak a női fölhámra.

Baudelaire hajdan bizonyára megbotránkozta embertársait sátni kijelentéseivel, azt állítván, hogy jobban szereti a festett arcot a festetlenénél. Most nincs szükség költőkre. Ezt vallja minden nyárspolgár is. Az arcfestőszereket angyalokról nevezik el, virágokról, gyümölcsökről, a természet kincseiről, hogy csalogassák vele a modern Évát.

Legújabbán a kendőzésnek erkölcsi alapot is igyekeznek adni. Párisban erről a tárgyról most vitát rendeztek, melyen egyforma hévvel vettek részt az arcfestés hívei és ellenfelei.

Egy hölgy így szól:

— Mi, akik a festék hívei vagyunk, egy japán mondást idézünk: »Csak a kispárnám tudjon a könnyeimről.« Az a nő, aki festi magát, aki petyhüdő bőrére gyöngéd színű rizsport fu s nem akarja közszemlére tenni arcának gyarlóságait, voltaképp csak felebarátjainak kedveskedik, a gyöngédség és udvariasság elemi törvényeit tartja meg. Önmagát ugysem csaphatja be. A kispárnája ezt jól tudja...

— Elena anyahercegnő átutazott Temesvárott. Elena hercegnő, Mihály király anyja, aki az utóbbi három héten át Belgrádban tartózkodott, visszaérkezett az országba. A hercegnő Zombolya felől jött a Simplonvonattal Temesvárra és rövid tartózkodás után folytatta útját Bukarest felé.

— Megyei prefektusból szenátor. Lugosról jelentik: Liberális körökben híre jár, hogy a kormány C o r n e a n u Kornél dr. szőrényi prefektust a P o p o v i c i u György dr. halálával megüresedett szenatori mandátumra akarja kandidálni. Corneanu megválasztása esetében P o p o v i e i u Titusz dr. lugosi ügyvéd lesz Szőrénymegye prefektusa.

In memoriam:

Ady Endre

Ma talán néhány kegyeletadásra készítő pillanatra elül a harcizaj, az irodalmi értékmegállapítók leeresztett sorompók mellett egymás felé nyujtják kezüket a tél fehér szemfedőjével bevont sirhantont át visszazállnak az emiére a multba és áldozunk Ady Endre emlékének.

Ma kilenc éve. Talán éppen ilyen félig havas, félig esős, nagyon szomeru januári reggel lehetett, mikor a magyar sors nagybeteg, reszkető kezű költője örökre megbékélt minden földi dologgal. És ettől a zimankós januári reggeltől kezdve még ma sem enyhülő szenvedéllyel ott táncol a probléma Ady Endre sirja felett. Ott táncol a probléma Ady Endre felett hivatásos és nem hivatásos, hivatott és nem hivatottak részéről: megállapítani, hogy a magyar végzetnek drágaszavu, busmeséjü, igazmondó, könnyes szivü és beteg lelkü profétáját, a maradi vagy modern magyar litteraturában milyen hely és milyen szerep illeti. Megindultak a viták: mit ért a magyar irodalom számára Ady Endre. Ez volt a nagy költő igazi tragédiája. Ez volt az igazi végzete.

Az étellel való küzdelmében és a halállal való harcában Ady Endre sohasem akart probléma lenni. Ady Endre a magyar politikai és irodalmi élet megalkuvásának a korszakában Messiás volt, akit vártak, de akit nem tudtak és nem akartak megérteni. Messiás volt, akit jót és békét, örömet

és vigasságot akart és a jón és békén örömmön és vigasságon keresztül bá-nattól könnyes szemével és csalódástól harmatos szivén át meglátta a be-következő végzetet. És ettől a fekete végzettől félt és ennek a gyászos jövő-nek az elhessegetését tüzte ki élete céljául.

Ma az emlékezés 9-ik évfordulóján kegyeletes szivvel emlékgyertyákat gyújtunk Ady Endrének, hogy a sirhantja körül marakodókat és vitázó fekete hollókat elhessegezzük. Ady Endre nem probléma sem a modern, sem a maradi magyar irodalomnak. Vegyük úgy Ady Endrét, amint adta magát költői tüztől égő írásaiban. Ne esináljunk Ady Endréről irodalmi problémát. Ne súlyosítjuk halálában élete tragédiáját. A tragédia az, hogy amíg hivatottak és hivatottságukkal hivalkodók írásainak irodalmi értékét keresték, addig a tömeget, a nagy magyar tömegeket elvonták írásaitól, visszatartották költői sorskinyilatkoztatásaitól. Üljön el az irodalmi harc és hozzák közelebb a magyar tömegeket Ady Endre írásaihoz. Ez lehet az egyetlen kegyelet kívánsága ma, Ady Endre emlékének szivből való megünneplésekor. Engedjék a halott sir-jához a magyar népet és a magyarság könnye és áhitata minden vita nélkül megadja Ady Endrének azt a helyet, amely őt a magyar történelemben és a magyar irodalomban megilleti.

Grósz Dezső.

— Nedics László ügyészségi titkár lett. Az igazságügyminiszteriumtól a temesvári törvényszékre érkezett távirati jelentés szerint I v a s k o v i c s Péter nyugdíjazásával a temesvári ügyészségnél üresedésbe került ügyészségi titkári állásra N e d i c s László irodatisztet nevezték ki. A ki-nevezés igaz meglepédest keltett, mert Nedics László már huszonöt éve áll a temesvári ügyészség szolgálatában és mindenkor lelkiismeretes és ügybuzgó hivatalnok volt, aki a közönséggel és az ügyfelekkel való érintkezése alatt őszinte rokonszenvet váltott ki. Nedics ügyészségi titkárrá való kinevezésével egy arra érdemes, régi és megbízható tisztviselőt érte megérdemelt elismerés.

— A temesvári Vöröskereszt Egyesület közgyűlése. A Vöröskereszt Egyesület temesvári fiókjá január hó huszonkettedikére hívta össze évi rendes közgyűlést. Mivel azonban az alapszabályszerűen megkivánt tagok többsége nem jelent meg, dr. M a r t a Sándorné elnöknő január hó harmincadikán délután négy órájára hasztotta el a közgyűlést. A vezetőség ezután is felkéri a tagokat, hogy január hó harmincadikán négy órakor a Vöröskereszt fiók rendes évi közgyűlésére a városháza tanácstermében jelenjenek meg.

* Konyhaberendezési tárgyak, alpaka evőeszközök és asztali készletek, kerti eszközök leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

— Pályaválasztási tanács Temesvárott. A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgató-választmánya január hó harmincadikán délután fél-négy órakor ülést tart az iparkamara disztermében. Az ülés napirendjén szerepel M e n e z e r Ferenc, a nemrég elhunyt kamarai tagról való megemlékezés és új tagnak a kooptálása, a pályaválasztás elősegítését célzó tanács megalakítása, a kiskorúak és aszszonyok munkaidejéről és alkalmaztatásáról szóló törvénytervezet megvitatása, a gabonamérek értékszilárdításáról szóló javaslat, az iparkamarák szövetségének átirata, valamint esetleges indítványok.

Febr. 6	Febr. 7	Febr. 8
U F E R I N I		
és társulatának vendégjátéka		
A rejtélyek és csodák revüje		
A TISZTI KASZINÓBAN.		
Jegyek Bánátnál.		

— Uferini és társulata Temesvárott. Még élénk emlékezetében van mindenkinek a világhírű Alfredo Uferini és társulatának a lehetetlenséggel határos bűvész és illuzionista mutatványai. Most ismét eljönnek és február hó 6., 7. és 8-án a Tiszi Kaszinóban fogják bámulatba ejteni közönségünket teljesen új műsor keretében. Jegyek már kaphatók „Bánátnál“.

Ismét megnyílt

Bukarestben a „GRAND HOTEL“

Calea Victoriei 11

nagyszabású üzeme. Kívül, belül teljesen átalakítva, a modern kényelem és a legújabb vívmányokkal pazarul fel van szerelve, megbízható és ügyes személyzet gondoskodik a látogatók kényelméről és szükségleteiről. — Különös gondot fordítottunk arra, hogy a ház előkelőségének hírneve csorbát semmiben se szenvedjen. — A legkülönbözőbb igények, valamint a legpazarabb igényekkel számot vetettünk.

250 szoba, hideg és meleg vízvezeték a nap minden szakában, lift, központi fűtés, telefonok, Bar, kávéház, borbély és fodrász a házban.

M é r s é k e l t á r a k !

PÉNZHAMISÍTÁS NAGYBAN.

Párisból jelentik: A rendőrség nagyszabású pénzhamisító bandát fedezett fel, amelynek egy argentinai mérnök volt a vezetője. A banda különböző pénzemekeket készített. A rendőrség a gépeken kívül lefoglalt igen sok kész egy és két dolláros, angol fontot, venezuelai husz bolívarost, francia öt-frankost. A lefoglalt anyag három autót töltött meg.

„Rusakoff“ plasztikus, akrobatikus táncduet a Royal-kávéházban világs attrakció.

— Dimitrievici fogságát megerősítették. A temesvári törvényszék Athanasiu-tanácsa tegnap foglalkozott D i m i t r i e v i c i Miklósnak, a petroleumértékesítő társaság volt temesvári vezetőjének letartóztatási ügyével. Dimitrievicit, aki önként jelentkezett a román hatóságoknál a jugoszláv-román határon és akit egy millió lei el-sikkasztásával gyanúsítanak. S a f i r e s e u vizsgálóbíró tudvalevőleg vizsgálati fogságba helyezte. A törvényszék tegnap a vizsgálati fogságot megerősítette. Dimitrievici fogságát M u r a r e s e u Vichentie dr. ügyvéd vállalta.

— Százmillió kártérítést kér. Suttu Demeter flótaművész, aki többször rendezett hangversenyt Temesvárott, nagyon elkeseredett azon, hogy hangversenyeire alig látogatott el a közönség. Suttu Demeter ezért az államot és a várost teszi felelőssé és mindkettőtől kártérítést kér. Tegnap délelőtt megjelent a főügyészségen és kérvényt nyújtott be, amelyben az államot ötven millió lei kártérítésre kéri kötelezni. Később felment a városházára és ott százmillió kártérítést kért egy beadványában. Seciureanu vezető-ügyész elrendelte a flótaművész elméleti állapotának megvizsgálását.

— A járványok megyéje. Jasiból jelentik: Dorohoi megyében kiütéses tifusz és vörhenyjárvány ütötte fel fejét. A hatóságok Bukarestbe távirati jelentést adtak, egyben pedig minden lehetőséget megtettek a járvány továbbterjedésének megakadályozására.

?

Budapestre utazik?

20% engedményt kap

mint ezen lap előzetője olcsó szobaárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi áralkból. (Külföldi házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát

jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg,

saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

A kelti pályaudvar érkészési oldalán szemben.

Egy „kislány” levele

Irta: Marcel Prévost

Etienne Leclere kisasszony (tizennégyéves) levele a hasonlókorú Clémentine Jonassier kisasszonyhoz.

Drágám, ne haragudj, hogy a konzervatórium vizsga óta, amely mindkettőnknek annyi keserűséget okozott, egyetlen sort sem írtam neked, de igazán nem én voltam az oka ennek a hosszú késlekedésnek. A Machard-társulat turnéjában keresd a hibát, amely turné pontosan vakációnk első napján kezdődött meg s amelyen — mint tudod — Fausta Leclere, a »grrrandiózus képességű énekesnő» (egyebek között nővérem) szintén részt vesz. Mama is velünk van, a világ előtt azért, mert ez »így illik«, a valóságban pedig azért, mert Fausta mellett egyetlen szobaleány sem bírja ki huszonnégy óránál tovább. Lépten-nyomon jóképű fiatalemberekkel találkozik az ember, akik állítólag mind borkereskedők. Egy ilyen roppant elegáns borkereskedővel mi is megismerkedtünk. Julien Colayrac-nak hívják, huszonkét esztendő, de tizenkilencnek látszik. Fausta valósággal szerelmes lett belé s magával vitte Toulouse-ba is, ahol e pillanatban négyesekén szabályszerű háztartásban élünk.

Már egyszer elmondtam neked, hogy Fausta borzasztóan féltékeny rám. Sárgacsőrűnek nevez, meghuzza a fülemet és így tovább — mindezt pedig Colayrac előtt. Mult héten végül is tiltakozni kezdtem.

— Félsz, hogy jobban tetszem neki, mint te?

— Akik más vallásra tértek át. Bécsből jelentik: A Reichspost szerint 1919-től 1926 év végéig a katolikus hitet nyolevanötezerhatszázhusz egyen hagyta el. Ezek közül voltak, akik a protestánsokhoz, vagy az ókatolikusokhoz csatlakoztak, a legtöbben azonban felekezetenküliek lettek. A zsidó vallás aránylag sokkal kevesebb hívőt veszített. Evente alig néhány száz zsidó hagyja el vallását. Legnagyobb veszteség 1919-ben érte a zsidókat, amikor tizenegyezerötvenötön tértek át, ezzel szemben 1922-ben tért ki a legkevesebb zsidó, számszerint ötszázhetvenyole.

— Hány lépést tesz naponta egy pincér? Debrecenből táviratozzák: Egy órásmester elmés szerkezetével kipróbálták, hogy a pincérek munka közben a helyiségben naponta hány lépést tesznek és ez milyen távolságnak felel meg. Az Aranybika szálloda főpincérijének zsebébe tették a szerkezetet és az megmérte, hogy a főpincér egy nap alatt 12.400 lépést tett, ami megfelelt majdnem tíz kilométernek. A kiszolgáló pincér zsebében a szerkezet mutatója 34.200 lépést jelzett és ez napi huszónhat kilométernek felelt meg.

— Borotválva támadt vak férjére egy örült asszony. Budapestről táviratozzák: A nyomor drámája játszódott le a Visegrádi-utca 103. számú ház egyik szegényes lakásában. Itt lakott Boros Ferenc munkás a feleségével. A szerencsétlen ember öt év előtt egy gyárban dolgozott és munka közben baleset érte, aminek következtében mindkét szeme világot elvesztette. Azóta felesége kereste meg a napi sóvány falatot, de idegbaja miatt most őt is elbocsátották munkahelyéről. A teljes nélkülözés kétségbeesztő tudatában az amúgy is idegbeteg asszony elmebajos lett és tegnap éjszaka borotválva rohant az ágyban fekvő vak férjére, hogy torkát elvágja. A férfi kiáltásaira berohantak a szomszédos albérlők, akik megakadályozták az örült asszonyt végzetes tetteiben. Borosnét a tébolydába kellett szállítani.

— Félek? Te csitri...
— Csitri ide, csitri oda, el fogom esipni előled.
— Próbáld meg!

Ettől kezdve Fausta még jobban kinezott, de én is megkezdtem a hadjáratot. Az asztalnál rajongó csodálattal bámultam Julient s mikor rámnézett, hirtelen lesütöttem szememet, mint egy tettenért ártatlanság. Este az előadáson Julien mellett ültem és lassan a vállára hajtottam fejemet, — mama nem látott semmit, mert ha Fausta énekel, hipnotizáltan figyel a szinpadra. Ő a kezemet simogatta és végül átfogta a derekamat...

Hazafelémenet Julien nagyon figyelmes volt hozzám, mire Fausta majdnem megpukkadt a méregtől. Ebéd után vissza is ment szobájába azzal, hogy a feje fáj. Mikor Juliennel egyedül maradtam, a nyakába borulva elpanaszoltam neki, hogy mennyit szenvedek s ezért előreláthatólag kolostorba vonulok. Julien csókolgatni kezdett.

Ebben a pillanatban lépett a szobába a »grrrandiózus énekesnő« — szinte két csók közben. Képzelted mi történt. Sirógöres, ájudozás, bocsánatkérések és huszonnégy óráig tartó harag.

Julien megígérte Faustának, sőt mamának is, hogy okosan fog viselkedni. De azért még most is csókolódzunk, ha egyedül maradunk egy percre.

Hát nem nagyszerű?

— Győzött az ellenzék a becskerek városában. Becskerekről jelentik: Megirtuk annak idején, hogy Becskereken a városi ellenzék nem volt megelégedve a városi tisztviselőkkel és külön közgyűlést akart tartani, amelyen ellenpolgármestert választott volna. Ettől azonban az ellenzék elállott, mert a belügyminiszterium részéről ígéretet kapott arra nézve, hogy a lefolyt választásokat felülvizsgálják. Az ellenzék mozgalma eredménytelen járt, mert a belügyminiszterium által elrendelt vizsgálat a városi tisztviselői választást megsemmisítette és új választást rendelt el.

Duo Spania excentrikus, komikus, akrobaták, a salto mortala királya, a Royal-kávéházban.

— Leégett vasúti órház. Orsováról jelentik: A Temesvár—orsvai vasúti vonalon Örményes község közelében levő vasúti órház tegnap leégett. A tüzet a kályhából kieső szikra idézte elő.

— Pásztorórán lenyelte az ezerkoronást. Eperjesről jelentik: A rendőrséghez különös feljelentés érkezett egy utazó részéről, aki előadta, hogy megismerkedett egy V r a n o v a Mária nevű leánnyal, aki lakására meghívta és csak távozásakor vette észre, hogy egy ezerkoronása eltűnt. A leányt előállították, de sem nála, sem lakásán nem találták meg a bankjegyet és már éppen szabadlábra akarták helyezni, amikor bevallotta, hogy az ezrest megmota zása közben lenyelte. Orvosi beavatkozás következett ezután és az ezres egy kényelmetlen művelet után visszakerült a tulajdonosához.

— A Lloyd Taverna január havi műsora már csak e héten látható. Ha igazi művészetet akar valaki látni, úgy nem szabad elmulasztani megnézni Arimand Banu táncosnőt (elő kigyóval), új pávatáncát, a Dawson-duett, matróz- és apacs-táncát és a Remingtons görllök teljes új műsorát. Este 8 órától művészi hangverseny mellett meleg vacsora. (Éttermi árak.)

JONAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó. Mit szólsz hozzá, már megint telünk van? Már nem is tudom, hogy az őszi hónapok elmulása óta a harmadik, vagy a negyedik tél van-e. De rendszert nekidurálja magát, fagyos szemével ránéz a hőmérő (esővében büszkélkedő higanyoszlopokra, mire ez ijedtében olyan kicsire zsugorodik össze, hogy alig látható. Néhány napi hengegés után azonban tél ur idegei elernyednek és elkullog, mire minden fellélekzik és az idő megenyhül. Szinte tavasz van már, gondoljuk, de tudjuk, hogy néhány nap múlva a tél, mintha elszaladt volna ihletért az északi sarkra, újra visszatér. És vissza is jön. Most is visszajött megint. Harmadszor, vagy negyedszer, vagy nyolcadszor, ki tudná számon tartani? Ismét ráborította a világra a maga fehér subáját és hideg leheletével megborzongatja az embert. Amde már nem félünk tőle, nem veszszük komolyan, mert tudjuk, hogy egy-kettőre ismét eltűnik. Hát tűnjön is.

— Kigyullad egy fészker. A Preyer-utca 26. szám alatt az udvaron kigyulladt egy fészker. A tüzoltóság hamarosan megjelent a helyszínén és a tüzet eloltotta, mielőtt az még nagyobb bajt okozott volna.

— Pongrácz Emil, a kittingő primás, akinek keze alatt nevet-sir a hegedű, teljesen újjászervezett banda élén játszik a Palace-kávéházban. Pongrácz a legnagyobb műsorrall rendelkezik és játéka gyönyörködtető, élvezeteltelt. Hosszabb ideig játszott Kolozsvárott, Erdély több nagyobb városában és mindenütt megszerették. Román és magyar dalai szívéhez szólnak, kedvet fakasztanak. Pongrácz teljesen új cigánybandát szervezett és esténként a Palace-kávéház közönségét fogja szórakoztatni.

MOZI

Belvárosi mozi:
Csütörtök és péntek (január 26. és 27.)

Gyárvárosi mozi:
Szombat és vasárnap (január 28. és 29.)

Mehalái mozi:
Kedd (január 31.)

A TÉROZLÓ FIU

:: 10 felvonásban ::

Monumentális film!

Az ismert bibliai történet pompás rekonstrukciója. Impozáns jelenetek Babilon összeomlásáról.

Vakító pompa!

A főszerepekben:

Greta Nissen, Willian Collier, Ernest Torrence

Monopol: Fanamet-Film, Cluj.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővétel délelőtt: 10—12 órakor.

Arverést kértek egy temesvári bíróság ellen. A bukaresti hivatalos lap, Monitorul Oficial közli, hogy a Creditul Industrial, amely a nagyipart támogatja olcsó hitellel, kétmillió és hatszáznegyvenezer lei kikiáltási árban arverést tűzött ki Ü r m é n y i tölöp és Társa temesvári bányászati vállalatára a gyár egy milliós tartozása fejében. A Creditul Industrial örülbelül egy év előtt a gyárnak egy-millió lei hitelt szavazott meg, amely most lejárt és az intézet a törvényes atáridő leteltével nem volt hajlandó kölcsönt meghosszabbítani. A Creditul Industrial arverést kért és március 6 közepére terminust is kapott annak megtartására.

— Dolgozik a szovjetbíróság. Moszkából jelentik: A szovjet Szka l a s z k i Ceofil katolikus püspököt a bíróság elé állította. A püspököt azzal vádolják, hogy a lengyelek javára kémkedett. A tárgyalás a napokban lesz.

4 Elisaroff 4 orosz táncművészek és pioret mesterei. Slágeratrakció a Royal kávéházban

— Hadik gróf pere a csehszlovák kormány ellen. Lausanneból táviratozzák: Tegnap vette kezdetét Hadik—Barkóczy gróf, felvidéki földbirtokos perének tárgyalása a csehszlovák kormány ellen. A földbirtokos sikkasztás és hűtlen kezelés című indított per. Hadik—Barkóczy ügyvédjei a perben Gidel párisi és Waltonn lausannei ügyvédek, míg a csehszlovák kormányt Jere párisi jogtanár és Hobsa cseh ügyvéd képviselik. A bíróság elhatározta, hogy először a magyar fél képviselői adják elő érveiket.

— A kokain végzetes hatalmába került. Bukarestből jelentik: A fővárosi rendőrség a legkíméletlenebb harcot indította a kábítószeres árusítói ellen. Tegnap letartóztattak egy P o p e s c u nevű tengerészfőhadnagyot, aki mintán nem tudott zugárusoktól kokaint kapni, orvosi vényt hamisított, de rájöttek. Kihallgatása során előadta, hogy nem tud szabadulni a méreg hatalmától. Ha kokainom van — mondotta — akkor az egész világ az enyém és az ábrándok egymást kergetik. Ez vitte rá a hamisításra is. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— Csődött kértek a Link és Klein cég ellen. A L i n k és K l e i n teksztílnagykereskedés fizetésektelensége ügyében tegnap fordulat történt, amennyiben a temesvári törvényszékhez a cég ellen két csődkérvény érkezett. A csődkérelmek ügyében szombatán dönt a törvényszék.

A fehér rózsabálra

jutányosan készíti stílusát

Bischofné

III. Stefánia-utca 2/b

Cséplőgarnitúra

legújabb modell, Clayton-Shuttlewort magánjáró kazán, Hofner és Schranz cséplő, jókarban, teljes felszereléssel, heremagfejtő kosárral

eladó.

Cs. Tar Mihály, Omor, u. p. Denta

Színház

A Magyar Dalárda

mükedvelőinek nagy kabaréja

A Temesvári Magyar Dalárda mükedvelői gárdája, amely az utóbbi esztendőben számos előadással nagy sikereket aratott, február hó negyedikén az ipari munkaadók szindikátusának a Jenőherceg-utca 20. szám alatti színházának ujonnan létesített színpados nagytermében kabarét rendez. A mükedvelő gárda, amely önzetlenül és lelkesedéssel áll a kultúra szolgálatában, olyan műsört állított össze, amely minden tekintetben tetszésre számíthat. Dacára annak, hogy erre az estére nem készítenek külön plakátokat és nem küldenek szét meghívókat, az érdeklődés városszerte nagy. Ennek magyarázata abban rejlik, hogy a mükedvelő gárda csupán olyan tagokból rekrutálódott, akinek tehetsége magas művészi nivón áll. A február negyedikéi műsor a következő: 1. A gunyhó előtt. Parasztkomédia egy felvonásban. Irta Nyári Andor. Szereplők: György bácsi — Reichardt Alajos, János fiatal császár — Kohn Miksa, Panni — Ciáki Baby, Miska — Rosenzweig Jaksí, Mária néni — Kubán Rózsi, Sipos Péter — Bizám Géza. 2. Balett, táncolja Kesik Kamilla. 3. Részlet Wagner Lohengrin című operájából, éneklí Rosenzweig Jaksí. 4. A tigris, drámai jelenet, írta Pakots József. Szereplők: A férj — Bizám Géza, A feleség — Kubán Rózsi, A fiatalember — Keszler Rezső. 5. Kuplák, előadja Sztáics Dusan. 6. Dalok a nagyságákról, előadja Konlechner Gizi. 7. Az ültetvényes, énekes jelenet, írták Herodek és Heidelberg. Szereplők: Ella — Faragó Erna, Ültetvényes — Szegdi Rezső. 8. A krakéler, bohózat egy felvonásban, írta Vadnai László. Szereplők: Fenyő Manó — Reichardt Alajos, Matild, a felesége — Kubán Rózsi, Bronz Tihamer — Rosenzweig Jaksí, Frimm Lajos — Csatári Rezső, Kovács ur — Kohn Miksa, Egy ur — Bakos László, Pincér — Bizám Géza. Az előadás este kilenc órakor kezdődik. Beléptidij nincsen.

Novák Irén bucsuzott a színpadtól. Novák Irén egyike ama magyar színésznőknek, akiket a magyarság osztatlan szeretébe fogadott. Aranyos, bájos művészetét mindenkit meghódította, aki csak egyszer is gyönyörködhetett játékában. Harminchárom esztendőn keresztül dolgozott és kulturális hivatást teljesített Novák Irén ezen a pályán, amelytől tegnap bucsuzott el végérvényesen. Bucsúja az aradi színházban folyt le, ahol pályájának legnagyobb részét töltötte. Ebből az alkalomból az igazgatóság a Vén leányok című vígjátékot tűzte ki, amelyben Novák Irénnek briliáns szerepe van. A közönség zsufolásig töltötte meg a színházat, hogy még egyszer tapsoljon Novák Irénnek. Előadás előtt Fekete Tivadar író mondott prologust. Szellemesen szólt a bucsuzó Novák Irénről, aki hosszú színészkedés után visszavonul a polgári életbe. Mikor az előadás kezdődött és Novák Irén megjelent a színen, a közönség szünni nem akaró tapsorkánnal fogadta, amely minden egyes jelenésénél, de különösen a felvonások végén megújult. Előadás után társasvaesora volt Novák Irén tiszteletére.

A gyárvárosi katolikus ifjúsági egyesület vasárnap, január 29-én délután négy órakor Tigris-utcai helyiségében műsoros délutánt rendez. Színekerül A kis kadét című egyfelvonásos operett, valamint A gong című egyfelvonásos dráma, azonkívül számos magánszám. Beléptidij személyenként negyven, harminc, huszonöt és tizenöt le.

Sport

Magyar ping-pong csapat győzelme. Stockholmból jelentik: Magyarország ping-pong csapata 9:0-ra verte meg India játékosait és 7:0 arányú győzelmet ért el Lettország csapatával szemben.

Közgazdaság

Hogyan valorizálták az egyes közép-európai államok a hadikölcsönkötvényeket

Berlin, január 26.

Abból az alkalomból, hogy a magyar országgyűlés tárgyalás alá vette a valorizálási törvényt, német pénzügyi körökben összehasonlításokat tesznek, hogy az egyes elszegényedett közép-európai államok miként oldották meg a valorizáció kérdését?

NÉMETORSZÁG

minden száz márka névértékű német hadikölcsönért 2½ márka névértékű kamatozatlan állami kötvényt adott. Az eredeti jegyzők azonban kamatozó és sorsolás alá eső kötvényeket kaptak 12½ márka névértékben.

CSEHSZLOVÁKIA

a békeszerződések rendelkezései értelmében valorizálta az osztrák és magyar hadikölcsönöket. A csehszlovák területen volt kötvényeket nyugták ellenében kivonták a forgalomból. A negyedik államkölcsön kibocsátásakor minden száz korona névértékű hadikölcsönkötvény tulajdonosa 75 cseh korona névértékű kötvényt kapott avval a feltétellel, hogy ugyanilyen összegű kötvényt köteles jegyezni. Az eredeti, háboru alatti jegyzést azonban igazolni kellett. Jótékony és kulturális intézmények kedvezőbb kamatozású címleteket kaptak. Néhány esztendő múlva kártalanították azokat a

kötvénytulajdonosokat is, akik a negyedik államkölcsön kibocsátásakor nem éltek eserejjogukkal, abban az esetben, ha igazolták, hogy adóköteles vagyonaik nem éri el a 25.000 cseh koronát.

ROMÁNIA

a békeszerződéseknek megfelelően a nosztrifikálta a magyar és osztrák hadikölcsönöket, de a valorizálás módjáról eddig nem történt intézkedés. Valószínű, hogy Románia a hadikölcsönök ügyét a többi államadósságokkal fogja rendezni. Hasonlóképpen áll a dolog

JUGOSZLÁVIÁBAN

is.

LENGYELORSZÁG

az első államkölcsön kibocsátásakor 100 korona névértékű hadikölcsönt 70 márka értékben számított be oly módon, hogy a magánosok a jegyzett összeg 25%-át, a közintézmények pedig 50%-át fizethették meg kötvényekkel.

AUSZTRIÁBAN

egyelőre csupán a nosztrifikálás történt meg, az állam a hadikölcsönök kamatkuponjait azonban csupán névértékben váltja be, vagyis ezeknek tekintettel arra, hogy a régi korona teljesen elértéktelenedett, szinte semmi értékük nincsen.

A KÜLFÖLDI KÖLCSÖN. Párisból jelentik: Poincaré tegnap este hosszasan tanácskozott Stirbey herceggel. A megbeszélés a Románia által felveendő külföldi kölcsönre vonatkozott.

Ausztriában leszállítják a bankkamatlábat. Bécsből jelentik: Schürff osztrák pünzügyminiszter a költségvetési bizottságban kijelentette, hogy Ausztriában a hivatalos bankkamatlábat hat százalékra fogják leszállítani, a leszállításra azonban csak februárban kerül a sor.

A valuták átszámítása a vasuton. Az államvasutak igazgatósága január hó huszonhatodikától kezdve az egyes külföldi valuták értékét a leihez viszonyítva a következőképpen állapította meg: Egy arany és svájci frank harminc lei és harminc bani, francia frank hat lei hetven bani, német márka negyven lei, osztrák shilling huszonnégy lei, magyar pengő harminc lei, lengyel zloty husz lei, csehszlovák korona öt lei és tiz bani, lira kilenc lei és tiz bani, dinár három lei és tiz bani, bolgár leva egy lei és harminc bani, török lira nyolevanöt lei. Ezek az árfolyamok a külföldi forgalomban érvényesek a személyjegyeknél és a podgyászilletékeknel.

Művészet

A Doina hangversenye a színházban. A temesvári Doina-dalegylet február hó huszonötödikén a városi színházban egész estét betöltő nagyszabású hangversenyt rendez, amelynek előkészületei már folynak. A hangverseny keretében karének, vegyesszólamu karének, magánszámok és liturgiai énekek kerülnek előadásra. A hangversenyt a Ferdinánd-szálló télikertjében rendezendő táncmulatság követi.

Ma pénteken — a Rosé-vonásnégyes szenzációs hangversenye lesz. A nagy-szerű Rosé-vonásnégyes nagy érdeklődéssel várt hangversenye este 9 órat kezdettel a Tiszti Kaszinó nagytermében megy végbe. A fényes estét a Zenebarátok Társasága rendezi. Zeneértő közönségünknek ezen előkelő estén alkalma lesz a kamarazene magasabb-

Aradi divatruház fizetéképtelensége. Aradról jelentik: A Stella divatruház váratlanul beszüntette fizetéseit. A tulajdonos Decastella József, aki csak tavaly vette át az üzletet, minden pénzt elvesztette. A hitelezők sorában főleg temesvári nagykereskedők szerepelnek, akik között a Klein, Dénes és Társa cég tulajdonosának, Kleins Dávidnak negyedmillió leit meghaladó követelése van. Békés megegyezésre egyelőre nem igen van kilátás, mert három millió lei passzívával szemben az aktívák mindössze másfél milliót tesznek ki.

Közgazdasági problémák. Müller Kálmán, az Egységes Szakszervezetek Tanácsának titkára, e hó 27-én pénteken este 7 órakor a Munkásotthon nagytermében »Nemzetközi közgazdasági problémák« címén előadást tart. Szabad bemenet. Vendégeket szívesen látnak.

Elégedetlenek a cseh bányászok. Prágából jelentik: A csehszlovák szénbányamedencében a munkások között igen elkeseredett hangulat uralkodik. A bányászok 1923 óta nem kaptak bér-emelést és kérelmüket most is elutasították. Valószínű, hogy emiatt hamarosan kitör a sztrájk.

rendű interpretálásában gyönyörködhetni. Még meglévő jegyek a Bánátnál és este a pénztárnál.

Mulatság

A TAC álarcosbálja iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. A meghívók szétküldése már e héten kezdetét veszi. Az érdeklődők nagy számára való tekintettel intézkedés történt, hogy mindazok, akik tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak a 20-98-as telefon-számhoz, ahol készséggel szolgálnak a közönség számára mindennemű felvilágosítással. A vígalmi bizottság a szépségverseny nyerteséi számára gyönyörű díjtárgyakról gondoskodott. Ugyancsak most állítja össze a rendezőség a műsoros estély részletes programját, melyet a jövő hét folyamán fogunk bővebben közölni.

Apró hirdetések

ELŐFIZETŐINK ebben a rovatban az utolsó előfizetési díjnyugta mutatása ellenében január és február havában havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tiz szóig terjedő apróhirdetést.

OLVASÓINK, akik nem előfizető lapnak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy jan. és febr. havát szintén tiz leiert kapnak egy tiz szóig terjedő apróhirdetést, ha az aláírt névnaponta kivágják és egymásután következő sorszámmal ellátott szelvényt beadnak a kiadó hivatalba.

ELŐFIZETŐINK ezenkívül minden héten egyszer tiz leiert közölhetnek egy tiz szóig terjedő apróhirdetést ezen rovatban január és február havában, az előfizetői nyugta felmutatása ellenében.

A HIRDETÉSI DIJ mindenegy esetben előre fizetendő.

ALLÁSKERESŐK részére egy apróhirdetés ára husz lei.

XVIII sz. apróhirdetési szelvénye.

Levelezés

Megismerkedne intelligens ur nővel szó rakozás céljából, csinosnak mondott fiatal ember. Levélet „Bátorság” jellegre a kiadóba kérek. (278)

Allást keres

Francia, nemet nyelvet beszélő komoly nő kinek zeneakadémiai képzettsége van zongora-, énekszakkörből, felnőtt leányol mellett állást keres. Címeket „28 éves” jellegre a kiadóba kérek. (612)

Manikűrözőnő, ki odolálni is perfektn tud, rögtöni belépésre állást keres. Címeket „Manikűr” jellegre a kiadóba kérek. (613)

Bármilyen állást keresek, faszakmában egészen önálló vagyok. Megkereséseket „Szorgalmas” jellegre a kiadóba kérek.

Lakás

Elegánsan burorozott utcai szoba Józsefvárosban, közel a villamoshoz, fűdűszobahasználattal azonnaira kiadó. Cím a kiadóhivatalban. (287)

Fiatal házaspár egy- vagy két szobát burorozva kees lehetőleg azonnaira, fűdűszoba, cseleg konyhahasználattal. Címeket „Jól fizetek” jellegre a kiadóba kérek. (587)

Adás-vétel

teljesen új Continental-rendszerű írógép eladó. Érdelklődni lehet Kínizsi-utca 6. ajtó 1. délután 2-3 között. (286)

Magahoni uriszoba klubfotelekkel jutányosan eladó. Cím Galgon Gyulánál, Belváros. (279)

Üzleti berendezés, minden szakmának megfelelő pulatok és stélzsis olcsón eladók. Cím Glanz, II, Str. Dacilor (Fő-u) 42 (285)

Fűszerüzlet berendezése fiókalkuványokkal eladó. Cím Galgon Gyulánál, Belv. (280)

Jókarban levő homokfutókosci jutányosan eladó Cím Galgon Gyulánál, Belv. 291)

Modern világos keményfa hálószoba, fekete férfi télikabát, smoking- és szakettöltőny olcsón eladók. Józsefváros, Str. I. C. Bratianu 1/a, II. emelet 3. Délelőtt fél 10-11, délután 2-5. (232)

Pianino, elsőrendű gyártmány, bérbeadó vagy eladó. Józsefváros, Str. I. C. Bratianu (Uri-u.) 1/a, II. em. 3. Délelőtt fél 10-11, d. u. 2-5. (231)

Fehér emailrozott konyhaberendezések jutányos áron eladók. Elvállalok minden a szakmába vágó munkát, javításokat soronkívü pontosan végzek. Márton József, asztalos. IV. Eötvös-u. 4. (179)

Házhelyek haví 400 lejes részletfizetésre kaphatók. Erzsébetv., Jósika-u. 4. jobbról. Délután 2-3 óra között. (244)

Olcsó talpbőrök, felsőbőrök kaphatók. Hammer bőrgyári lerakat Timisoara, Bonnáz-utca 20. (54)

Különbéle

Lecons francais et anglais. Punkl I, Strada Matei Corvin No. 1. (277)

Gépszjakat a helyszínen is szakszerűen javít Elki szij- és ostorkészítő (a Sorgyárral szemben). (186)

Gyárnak alkalmas 2 nagy műhely mellékhelyiségekkel kedvező feltételek mellett ki- vagy átadó. Ugyanott egy szép 1 szobás lakás is kiadó. Értekezés Józsefváros, Uri-u. 5, ügyvédi iroda. Tel. 23-88. (292)

Szerelem a várpádon túl...

Régény a parasztlázadások idejéből

Csakhamar megtudták azonban a várbujsósok, akármilyen messze is az erdőben bent, a hegyekben, vagy a völgyekben. Mert a település most már rajokban indultak hozzájuk nemesek a nagyobb fiúk, hanem asszonyok is. És azok a bujsósok, akik már értesültek a kegyelemről, a lázadókat menesztettek többi társaihoz is. És mire elkövetkezett a nagy tüntetés, már alig volt lázadó, aki nem értesült volna róla, hogy bántatlanul hazatérhet.

Mire eljött a nagyhét közepe, a bujsósok már szállingózni kezdtek a bányatelepre. Az elsők bizonytalanul és titokban jöttek. Félve néztek maguk elé, mintha attól tartanának, hogy minden kidobolt kegyelem dacára mégis elfogják és börtönre vetik őket. Sokan voltak olyanok is, akik közelebb jöttek rejtekhelyükből a településre, azonban a környező erdőben régen maradtak, hogy megvárják, mi lesz társaikkal, akik előre merészkedtek.

Bizony azoknak nem történt semmi ártódásuk. Ujra elfoglalhatták lakásokat és örvendhetek családjaiknak. Ezek a boldogok aztán hírnököket mesztettek várakozó társaikhoz, hogy csak jöjjenek aggodás nélkül. És azok jöttek is.

Nagypénteken új dobszó hívta ki az azaikból az embereket. A dobosok irdették, hogy mindazok, akik már azatértek, jelentkezzenek a várban. Kissé lehangolta a hazatérés örömet

ez a hirdetés, mert félték, hogy a várban mégis csak felelősségre vonják őket. Azonban akadtak néhányan, akik rászánták magukat erre az utra. Gondolták, ha meg is büntetik őket, inkább elszenvedik a büntetést, sem hogy még egyszer rájuk szakadjon a bujsóság, a nyomorúság és családjaikra a nélkülözés.

A várban azonban nagy családás érte a jelentkezőket.

A hid egész napon át le volt bocsátva. Az őrség is csak olyan egyszerű volt, mint a lázadás előtt.

A várba egy nagy terembe vezették őket, ahol György várnagy, Gáspár várnagyhelyettes, Simon, a bányatelep intézője és Gábrriel, a sáfár, fogadták őket.

Egyetlen szemrehányó szó nem fogadta őket.

Simon, a bányaintéző, mindegyiket a nevére fogadta és bediktálta a nevet egy deáknak, aki azt egy nagy árku-papirosra ráírta. Az intéző azután így szólt a jelentkezőkhöz:

— Fiam, husvét után kedden a bányában megkezdjük a munkát. Te megint a régi helyeden fogsz dolgozni. A püspök ur kegyes volt megengedni, hogy munkabéreteket heti öt garassal javítsuk, azonkívül az élelmiszereket, melyeket eddig is a bányaintézőségtől vettetek, olcsóbban fogjátok kapni, mint eddig. A lakásokat is megtarthatjátok. Amelyik házban javításra, dísznőrlra, kerítésre, a kertben új gyümölcsfákra van szüksége, a nyár folyamán azt is megkapjátok.

Az emberek egyik ámulatból estek a másikba, amíg a bányaintéző szavait hallgatták. Még nagyobb volt a eszálkozásuk azonban, amikor Gábrriel sáfár is megszólalt:

— Tudjuk, hogy kamrátok üresek és semmi ennivalótok nincsen. Előlegbe kaptok most a családtagok számához képest meghatározott lisztet, kását, zsirt, szalonnát, füstölt húst, babot és borsót a várbeli raktárból. Azonkívül kap minden családfentartó tíz garas készpénzt, a nőtlenek pedig öt garast.

Az iródeák már ki is állította a cédulát az elemőziára. A sáfár pedig azonnal leszámolta az izgalomtól remegő bányászoknak markaiba a pengő rézgarasokat. Az emberek, akik már hosszú hónapok óta nem láttak pénzt, meghatva nézegették a kerek pénzdarabokat.

Azután György lovag szólott hozzájuk:

— Es most térjetez szépen haza családaitokhoz. Küldjetez az asszonynepet a várba az élelmiszerekért. Legyen jó és kellemes husvétotok, husvét után pedig lássatok serényen neki a munkának és többé ne engedjetez magatokat félrevezetni álapostoloktól. De ha bármikor bármi bajotok vagy kivánságotok van, ott van a bányaintéző vagy a sáfár. És ha éppen hozzám is jöszöttek a panaszokkal, az sem lesz különösebb baj.

Tz emberek talpa alatt égett a föld. Alig vártak, hogy kimehessenek a várból. Szinte futottak a bányatelepre és annak szélén rájuk várakozó hozzátartozóiknak dicsekedtek azzal, hogy miképpen fogadták őket a várban. Vigan lobogtatták a cédulát, amely enni-valót jelentett és örömmel csörgették tenyerükben a pénzt.

Az első után minden visszatért bányász sietett jelentkezni a várban. Olyan tömegesen rohantak oda, hogy még egy iródeákot kellett berendelni,

aki beírta a jelentkezőket az árkusba és állította ki az ételutalványokat.

Látni kellett volna azonban a kipirult arcú asszonyok és nagyobb gyermekek karavánját, akik kosárral és zsákkal vonultak a várba és onnan nemsokára az élelmiszerek terhetől roskadozva tartottak hazafelé. Alig bírták cipelni a sok holmit. Válluk egészen meggörnyedt a teher alatt, de szívesen nyögtek. Hiszen olyan régen nem ettek már rendes főtt ételt.

És mert még külön tüzelőanyagot is kaptak a várból, nagyszombaton már vigan füstölögtek a házak kéményei. Az asszonynépség elfeledkezett minden buról és vigan dudorászott a főzés mellett.

Hát még micsoda ünnepélyesség vett erőt az egész családon, amikor egy-egy házban hosszú hónapok után ismét rendes ebéd került az asztalra. Áhitatosan állottak fel mindnyájan, mielőtt nekifogtak az evésnek, amit már alig vártak, összetették kezeiket és meghatva rebegték:

— Isten, áldd meg ételünket, ámen!

Valósággal faltak, mint a farkasok. A gyönyörűség, melyet nekik az evés okozott, ott tükröződött vissza az arcukon és a szemükben. A jóízű főtt ételhez, vigan ették a friss kenyeret, melyet az asszonyok a várból kapott lisztből sütöttek. Bizony még a morzsákat is felszedték az asztalról és az ételes tálakban sem hagytak egy falatot sem.

Ebéd után megint felállottak az asztal mellett és hálátelt szívvel rebegték az imát, melyet már régen nem mondtak:

— Aki nekünk enni adott, annak neve legyen áldott, ámen!

(Folyt. köv.)

Timișoara—Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság

M e g h i v ó.

Van szerencsénk a tisztelt részvényes urakat az 1928. évi február hó 10-én d. u. 3 órakor az intézet saját helyiségében tartandó

XXXVI. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése, az 1927. évi mérleg előterjesztése, a felügyelő-bizottság jelentése, határozathozatal a tiszta nyereség hovatároltása tekintetében és a felmentvény megadása.
2. Indítványok.
3. Két részvényes jelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.

Az Igazgatóság.

Indítványok, melyek a napirendre kiüzve nem lettek, csak akkor tárgyalhatók, ha azok a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az igazgatóságnak írásban be lettek jelentve.

N. B. Azon részvényesek, akik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt, legkésőbbben a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztárába letétbe helyezni.

Tartozik		Nyeresség és veszteségszámla az 1927. évről		Követel	
Betét-, visszleszámitott váltó- és engedmény jelzálogkölcson kamatok	1,068 170	72	1926. évi nyereségáthozat	4,917	21
Allam-, osztalék-, forgalmi-, fizetésadó és bélyegilleték	128 163	50	Leszámitolási-, folyószámla-, jelzálog-kölcsonkamatok és jutalékok	2,047,641	38
Fizetések, költségek és lakbér	484,638	12	Különböző jövedelmek	622	45
Veszteség leírása adótörvény 32. §.	30,000	—			
Nyeresség mint egyenleg	342,208	70			
	2,058,181	04		2,053,181	04

Vagyon		Mérlegszámla az 1927. évről		Teher	
Pénztár	335 741	69	Részvénytőke	545,030	1,000,000
Váltótárca	6,507,786	20	Rendes tartalékalapítók	145,000	—
Jelzálogkölcson	16,057	75	Kétes követelések külön tartalékalapítók, adótörv. 32. §.	30,000	—
Kötvénykölcson	301	78	Értékpapír ár. különböző tartalékalapítók	60,000	—
Adóssok	3,330,978	34	Osttalék tartalékalapítók	—	780,030
Értékpapírkészlet	53,521	—	Betétek	—	6,292,837
Biztosítási díjak beszédésben	3,186	51	Visszleszámitott váltók	—	1,451,160
Üzleti berendezés	15,001	—	Eng-dmény jelzálogkölcson	—	9,890
Atmeneti kamatok és tételek	21,514	55	Osttalék	—	8,947
			Hitelezők	—	277,269
			Atmeneti kamatok és tételek	—	126,745
			Tiszta nyereség 1927. évre	—	342,208
	10,284,088	82			10,284,088

Timișoara, 1927 december 31-én.

A könyvelésért: Schön s. k. contabil staglar

Az Igazgatóság:

- Kudulich s. k.
- Tihanyi s. k.
- Grimm s. k.
- Hladik s. k.
- Horváth s. k.
- Szappanos s. k.

Felülvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Timișoara, 1928 január 21-én.

A Felügyelőbizottság:

- Dr. Schweiger s. k.
- Wittenberger s. k. elnök
- Meng s. k.

Déli Hírlap

1928 JANUAR 28

LEGUJABB

IV. ÉVF. 22. SZÁM

Tóratekerceset

kináltak eladásra Kolozsváron, amelyet a rombolások alkalmával loptak el, de a bűnösöket letartóztatták

Kolozsvár, január 27.

A december hó elején lefolyt diákzavargások ügye még mindig élénken foglalkoztatja a katonai és polgári büntető hatóságokat. Mihali ezredes, kolozsvári rendőrprefektus, tegnap nyomozást indított két darab nagyváradi sértetlen tóratekeres ügyében, amelyet Kolozsvárott akartak eladni. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy

Suciu János nyomdász, aki a kolozsvári Patria nyomdának az alkalmazottja, Gidaly Kálmán kolozsvári kereskedőnek két darab tóratekereset kinált eladásra és erre vonatkozólag az említett kereskedőnek írásbeli ajánlatot is tett.

Ezen tényállás megállapítása után a rendőrprefektus haladéktalanul elrendelte Suciu János letartóztatását, akit még tegnap ki is hallgattak. A nyomdász elmondotta, hogy a tóratekereseket Muresan Antal egyetemi hallgatótól, a Generatia Noua című antiszemita lap főszerkesztőjétől kapta, aki egy Mitranovici nevű egyetemi hallgató társaságában őt bízta meg a két tóratekeres eladásával. Ezen vallomás alapján tegnap letartóztatták a két diákot is, akinek kihallgatását a rendőrség és a katonai ügyészség párhuzamosan eszközölte. A hatóságok egyben értesítették a nagyváradi zsidó hitközséget is, hogy a tulajdonukat képező tóratekereseket vegyék át.

A december hónapban lejáró diákzavargások részleteinek kiderítése során a vizsgálat újabb mozzanatokat állapított meg és

a hadbíróóság rendeletére Bukarestben tegnap letartóztatták Pantazie Mária és Belintian egyetemi hallgatókat, akik ugyancsak részt vettek a nagyváradi rombolásokban.

A hadbíróóság rendeletére Kolozsvárra hozták tegnap Craioveanu egyetemét hallgatót, akit azzal vádolnak, hogy egyik előmozdítója volt a nagyváradi rombolásoknak. Mind a három diákot letartóztatták és a hadbíróóság fogházába kísérték.

Mozgósitás

híre terjedt el Csehszlovákiában, melyet a katonai hatóságok cáfolnak

Kassa, január 26.

A csehszlovák kormánykörök az utóbbi időben nagy izgalommal töltötte el a szentgotthardi fegyveresemelés ügye, amelynek sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítottak, mint az eset megérdemelte volna. Kisebbszerű mozgósítást is rendelt el, illetve bizonyos helyeken csapatösszevonásokat eszközölt.

A fegyveresertetésnek nem volt komolyabb célja, inkább tüntetés jellegével bírt, azonban a lakosság körében érthető nyugtalanságot keltett.

Az izgalmat fokozta az a körülmény is, hogy néhány hét óta egész sereg, a legkülönbözőbb társadalmi osztályhoz tartozó embert tartóztattak le kémkedés gyanúja miatt. Sok esetben kiderült, hogy a gyanúsítottak a kémkedés fogalmával sem voltak tisztában. Hogy mi volt a célja a kormánynak ezekkel az intézkedésekkel, nem lehet tudni, de az emberek sokféle kombinációt fűztek ugy ezekhez a letartóztatásokhoz, mint a csapatösszevonásokhoz és a kettő között összefüggést kerestek. A prágai hadügyminiszterium felhatalmazása alapján a kassai kato-

nai parancsnokság szükségesnek tartotta a kedélyek megnyugtatósa céljából hivatalos cáfolatot is kiadni, melyet a lapokban is közöltetett. A hivatalos cáfolat a következő:

Az utóbbi napokban különböző rémhírek keltek szárnyra a lakosság körében rendkívüli katonai intézkedésekről és ezek a hírek számos esetben arról is tudni véltek, hogy ezeket a rendkívüli intézkedéseket több katonai helyőrségben már meg is tették. Megállapították, hogy ezek a hírek, amelyek nem informáltak és felelőtlen elemek terjesztenek, teljesen megtévesztők és alaptalanok.

A katonaság egy helyőrségben sem tett rendkívüli intézkedéseket és mindenütt csak a rendes katonai munka: a kiképzés folyik.

Az összes ellenkező hírek és híresztelések a katonai hatóságok állítólagos rendkívüli intézkedéseiről csak azt az átlátszó tendenciát árulják el, hogy nyugtalanságot és zavart akarnak keltetni a polgárság soraiban és az egész közvéleményben és ezért a legteljesebb mértékben el kell azt ítélni.

Cáfolat, mely beszédes magyarázatát adja annak is, hogy mi volt az oka a lakosság nyugtalanságának.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson. Zürichben a lei 3'21 Párisban 15'70

Temesvári magánárfolyamok 1928 január 27-én reggel:

Angol font: 793'50 - 794 - 795, dollár: 162'50 - 162'75 - 162 - , dinár: 2'88 külföldi, 2'83 belföldi, 2'83 effect, hollandi forint: 65'50 - 65'60 - 65'60, francia frank: 6'41 - 6'42 - 6'45, olasz lira 8'63 - 8'64 - 8'7) cseh korona: 4'82'5 - 4'83 - 4'70, német márka 38'85 - 38'90 - 39 - , osztrák schilling: 22'90 - 22'95 - 23, magyar pengő: 28'47 - 28'50 - 28'60, svájci frank: 31'35 - 31'39 31'50.

Terményárak:

(Dengi és Kleinmann gabonabizományos cég árai.)

Buza 840, rozs 0'0, takarmányárpa 625, sörárpa 725, tengeri 588, tengeri február és márciusra 600, zab 660, bab 750, burgonya 2'40, korpá 570, lóhere 40 lei. Iránvzat tartott.

Esküt tett

Magyarország hercegprímása

Budapest, január 27.

Serédy Jusztin, Magyarország új hercegprímása, szerdán este érkezett meg Pannónhalmáról Budapestre és budai palotájában szállott meg. A hercegprímás több püspök és udvari papjai kíséretében délelőtt megjelent a királyi palotában és ott Horthy Miklós kormányzó kezébe letette az esküt. Az eskütételnél jelen volt Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, Pesthy Pál igazságügyminiszter, Vass József népjóléti miniszter és számos országos főméltóság. A képviselőházban ugyanabban az órában, amikor Serédy primás letette az esküt, Zsitvay Tibor elnök a következő enunciaciót tette:

— Most teszi le alkotmányos esküjét a kormányzó kezébe Magyarország hetvenötödik hercegprímása. Serédy Jusztin ezzel nemcsak a közjogi kiváltságok diszpalástját öltötte magára, hanem egyúttal a történelmi felelősséget, valamint Magyarország súlyos keresztjét is. Napjainkban a magyar hercegprímásnak apostoli hivatása van. Rendkívüli időben jött, rendkívüli módon küldetett, rendkívüli volt fogadtatása. Igazságot, békét és a munka szentségét és megbecsülését hirdeti. Ország-szerre nagy örömet keltett a kis magyar falu szülőltjének magasra emelése.

A képviselőház az eskütétel alkalmából üdvözlőt küld a hercegprímásnak, akit arra kér, hogy legyen a magyar közjognak rendíthetetlen őre. Az üdvözlést írásba foglalják és azt a napokban küldöttségileg nyújtják át Serédy Jusztinnak.

A VILÁG LEGNAGYOBB ÖRÖKSÖSÖDÉSI ADÓJA. Newyorkból jelentik: Newyorkban meghalt egy öregegy Harkoes Istvánné nevű asszony, aki után százhat millió dollár örökség maradt. Az örökösök tizennyole millió örökösödési adót fizettek. Ezen a címen hasonló nagyságu tétel még nem folyt be az állampénztárba.

A LEANY KÖVETTE APJÁT. Moszkvából jelentik: Troeckij husz éves leánya követte apját a száműzetésbe. Kamenev felesége azonban, aki Troeckij huga, elvált a férjétől, hogy ne keljen Szibériába mennie ura után. A végrehajtó bizottság most tette közzé a száműzöttek listáját, amely száz-tizennyole nevet foglal magában.

A RADICS-PART BELEPETT A KORMÁNYBA. Belgrádból jelentik: A napok óta tartó jugoszláv kormányválság a Radics-pártnak a koncentració kablnetbe való belépésével megoldást nyert. Vukicsévics továbbra is miniszterelnök maradt, Marinkovics demokrata megtartotta a külügyminiszteri tárcát, míg a Radics pártiak részéről Radics Pál dr. Radics István unokaöccse a kereskedelemügyi Kva-jacs dr. a földművelésügyi és Kosutics dr. a népjóléti miniszterium vezetését vették át. Radics István pártvezér nem lépett a kabinetbe.

Fekete dominót

álarcosbálakhoz
kölsönbe
kaphat

Mentőállomáson.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a Helion Bánati nyomda részvénytársaságnál, Timisoara.